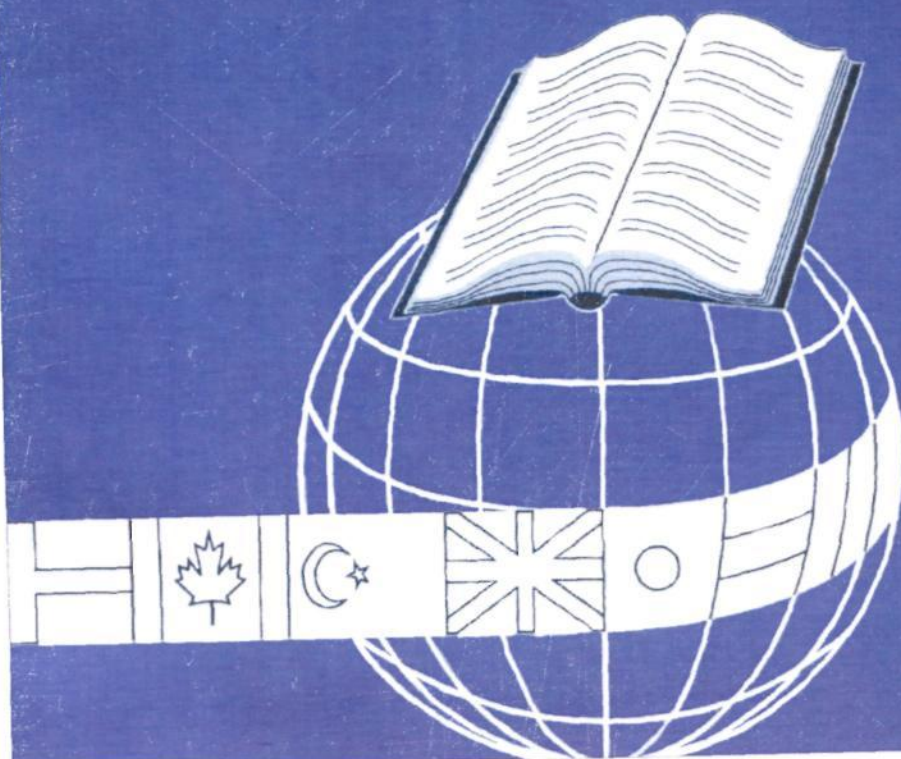

НАУКА І ОСВІТА

SCIENCE AND EDUCATION

НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ

Науково-практичний журнал
ПІВДЕННОГО НАУКОВОГО ЦЕНТРУ АПН УКРАЇНИ

8'2010/LXXXV

НАУКА І ОСВІТА

SCIENCE AND EDUCATION – НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ

№ 8/LXXXV, ЖОВТЕНЬ-ЛИСТОПАД, 2010

Науково-практичний журнал

Південного наукового Центру НАПН України

Рік заснування – жовтень 1997

Постановою Президії ВАК України №1-95/6 від 06.10.2010 р. журнал
внесено до переліку ВАК України за фахом педагогіка.

Постановою Президії ВАК України №1-05/7 від 10.11.2010 р. журнал
внесено до переліку ВАК України за психологічними науками.

Редакційна колегія

О.Я. ЧЕБИКІН, д. психол. н., професор, академік НАПН України
(головний редактор),

А.М. БОГУШ, д. пед. н., професор, академік НАПН України
(заступник гол. редактора, педагогіка, методика),

І.М. БОГДАНОВА, д. пед. н., професор,

Л.К. ВЕЛИТЧЕНКО, д. психол. н., професор,

Н.Ф. КАЛІНА, д. психол. н., професор,

В.К. КАЛІН, д. психол. н., професор,

Е.Е. КАРПОВА, д. пед. н., професор,

З.Н. КУРЛЯНД, д. пед. н., професор,

А.Ф. ЛІНЕНКО, д. пед. н., професор,

Ю.Б. МАКСИМЕНКО, д. психол. н., професор,

Р.Ю. МАРТИНОВА, д. пед. н., чл.-кор. НАПН України,

О.П. САННІКОВА, д. психол. н., професор,

С.М. СИМОНЕНКО, д. психол. н., професор,

Л.А. СНИГУР, д. психол. н., професор,

М.П. ЧЕРКАСОВ, ст. наук. співробітник

(відповідальний секретар).

ББК 74я 54

НЗ4

УДК 37 (05) "54-02"

Журн. Науково-практичний.

Педагогіка і психологія.

Зареєстровано 11. 06. 1997 р. серія КВ № 2802

© Південний науковий Центр НАПН України, 2010

Рекомендовано до друку Вченою Радою

ПНЦ НАПН України 08.11.2010 р. (Пр. № 9).

Здано до набору 08.11.2010 р. Підп. до друку 18.11.2010.

Формат 60x90/16. Папір друк. №1.

Друк офсетний. Обл.-вид. арк. 26. Ум. друк. арк. 23,75.

Наклад 150 прим. Зам. № 27.

Комп'ютерна верстка О.І. Кисельова

Редакція англійських текстів Г.В. Мельниченко

Видається за сприяння Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського

Адреса редакції: 65014 Одеса, вул. Пушкінська, 23.

Тел. 725-29-13 (головн. редактор, заст. головн. редактора; відповідальний секретар).

E-mail: NaukaiOsvita2006@rambler.ru

З М І С Т

Психологія	
<i>Воскобойнікова Г.Л.</i> Психолого-педагогічні аспекти формування оздоровчого середовища в процесі професійної підготовки майбутніх учителів основ здоров'я.....	4
<i>Гвоздій С.П.</i> Комплексний підхід до збереження психічного здоров'я студентської молоді через попередження агресії.....	6
<i>Горячая Т.С.</i> "Сомы и психика", "душа и тело" в психологической науке и в христианском богословии.....	10
<i>Гуляс І.А.</i> Загальнопсихологічний формат вивчення проблеми аксіопсихологічного проектування особистості.....	15
<i>Закревский В.Э.</i> Психология смысла в эпоху модерна и постмодерна.....	19
<i>Крутенко Ю.М.</i> Сучасні підходи до психологічної підготовки водіїв.....	23
<i>Сорокіна В.М.</i> Особливості невербального спілкування в діяльності вчителя.....	29
<i>Стукас В.А., Унтилова Э.А.</i> Методика диагностики типа личности (социотипа) по Q-T-данным...	33
<i>Хижняк О.А.</i> Психологічні аспекти поняття особистості як захисника країни.....	40
<i>Чебикін О.Я., Астрейко С.В.</i> Імідж психолога та можливості його формування.....	44
<i>Чебикін О.Я., Кабешева А.О.</i> Вплив мобільного телефону на психоемоційні стани особистості студента.....	48
<i>Шатагіна О.Я., Шатагіна О.О.</i> Стихійні природні лиха і психологічна готовність протистояти їм.....	54
<i>Эрастова Л.Е.</i> Гендерные отличия у детей младшего школьного возраста и особенности родительского отношения в зависимости от пола.....	58
Педагогіка	
<i>Богущ А.М.</i> Трансформація педагогічної парадигми В.О. Сухомлинського в методиці виховання дітей дошкільного віку.....	62
<i>Герантія Т.Е.</i> Саморегуляція професійної діяльності як умова результативного визначення в майбутній спеціальності серед студентів філологів.....	65
<i>Жильцова Л.М.</i> До проблеми екологічного виховання дітей дошкільного віку.....	68
<i>Івершинь А.Г., Бостан К.Л.</i> Формування художнього образу в старших дошкільників у процесі дизайн – діяльності.....	71
<i>Кияновский А.А.</i> Междисциплинарные связи в формировании научной картины мира.....	75
<i>Кожемьякіна Н.І.</i> Забезпечення належного рівня корпоративної культури як соціально-педагогічна умова формування професійної мобільності менеджерів-аграріїв.....	79
<i>Коляда М.Г.</i> "Золота пропорція" як кількісний вияв гармонії в самоорганізації навчання студентів.....	82
<i>Корнецьук В.В., Шинкаренко Л.В.</i> Компетентнісний підхід до математичної підготовки студентів...	85
<i>Кучерук О.Я.</i> Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ВНЗ в системі неперервної підготовки фахівців з прикладної математики.....	88
<i>Мулик К.О.</i> Сутність і структура поняття експресивних здібностей.....	91
<i>Негрівода О.О.</i> Розвиток мотивації майбутніх учителів до профорієнтаційної роботи зі старшокласниками.....	95
<i>Прокопенко Л.І.</i> Особливості словникової роботи у вищій педагогічній школі.....	99
<i>Осадченко І.І.</i> Категоріальна розмежованість понять "технологія навчання" та "методика навчання".....	102
<i>Трифонов О.С.</i> Домінанти визначення сутності понять "компетенція" і "компетентність".....	108
Методика	
<i>Батинський А.І., Хнюнін С.Г.</i> Розробка моделі викладання загальнотехнічних предметів з використанням сучасних інформаційних технологій.....	112
<i>Горіна Ж.Д.</i> Компетентність чи компетенція в міжкультурній комунікації: постановка проблеми	115
<i>Житарюк І.В.</i> Розвиток логічної культури учнів при формуванні математичних понять.....	119
<i>Ковтун О.В.</i> Номенклатура загальнонавчальних умінь у професійно-мовленнєвій діяльності авіаційних операторів.....	123
<i>Корх М.В.</i> Побудова в системі Autocad розгорток багатограничних фігур методом моделювання.....	128
<i>Костенко Р.В.</i> Формування у майбутніх економістів знань, умінь та навичок роботи з ордерами під час торгівлі на валютному ринку на основі програмного продукту MetaTrader 4.....	130
<i>Костюхіна Л.В., Ніколайчук Т.В.</i> Розвиток творчості учнів початкових класів на уроках з українського і російського читання.....	135
<i>Мартынова Р.Ю.</i> Анализ методов обучения профессиональной деятельности студентов неязыковых вузов средствами иностранного языка в диссертационных исследованиях последних лет.....	137
<i>Попова О.В.</i> Експериментальна перевірка ефективності методики навчання майбутніх перекладачів декодування інтонації гендерно-маркованого англійського мовлення.....	145

"ЗОЛОТА ПРОПОРЦІЯ" ЯК КІЛЬКІСНИЙ ВИЯВ ГАРМОНІЇ В САМООРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

У статті розглядається пошук кількісного вияву гармонії в самоорганізації навчання майбутніх фахівців з інформаційної безпеки на основі "золотого перерізу". Автор на засадах концепції "золотої пропорції" показує роботу принципу саморегулювання дидактичних систем.

Ключові слова: "золота пропорція", самоорганізація, синергетика.

В сучасну епоху гострої інформаційної кризи в освіті й пізнанні взагалі стало неможливим засвоєння студентами усієї інформації про зміст будь-якої науки, особливо такої, яка бурхливо і швидко змінюється. До таких наук можна віднести більшість дисциплін, які пов'язані із захистом інформації та управлінням інформаційною безпекою.

Ідеї еволюції і єдності світу усе інтенсивніше використовуються в гуманітарних науках, зокрема у педагогіці (точніше – дидактиці). Біосоціальні явища і деякі педагогічні процеси виявляються дуже схожими з фізико-технічними [1]. Проводяться численні аналогії між хвильовою природою і періодичністю суспільних процесів, витків навчання і циклічністю фізичних законів самої природи. Створено такий напрям, як "технологія соціальної діяльності" (ТСД), що використовує технологічні принципи і методологію синергетики. ТДС вибудовує взаємну відповідність, супідрядність і сукупну взаємодію широкого спектра наук: культурології, менеджменту, інформатики, психології, педагогіки, системології, соціології, теорії систем, філософії, екології, економіки та ін. За словами автора роботи: "ТСД формує підстави для наук наступного покоління, а його світоглядна роль складається у теоретичному осмисленні впровадження нетрадиційних релігій" [1, с. 216-219].

Якщо прийняти, що в природі діє обмежена кількість фундаментальних законів, то схожість якої-небудь

властивості у двох об'єктах наводить на думку про єдність причини, що породила ця властивість. Таким чином, ці об'єкти можуть мати "генетичну" спільність. Така спільність може дозволити описувати їх за допомогою того ж самого математичного апарату і користатися одними і тими ж термінами. Іншими словами, умовивід за аналогією може привести нас у вихідну точку, з якої взяли початок зовні різні об'єкти чи явища.

Усе геніальне є простим. Якби це було не так, створити навколо нас нескінченне різноманіття було б неможливо. Автор книги [2] наводить ряд найцікавіших математичних побудов і дуже переконливо показує, яким чином, користаючись правилом "золотої пропорції", можна сконструювати безліч природних форм. Знайшовши універсальну математичну закономірність і видозмінюючи її, можна одержувати практично нескінченну кількість конкретних форм. Тому ми скористаємося цією можливістю у дидактиці.

Метою статті є пошук кількісного вияву гармонії в самоорганізації навчання майбутніх фахівців з інформаційної безпеки на основі "золотої пропорції".

Розглянемо математичну інтерпретацію концепції "золотої пропорції".

Якщо візьмемо відрізок AB одиничної довжини ($AB=1$) і розділимо його на дві частини так, щоб більша з його частин була середнім пропорційним між меншою його частиною і усім відрізком (рис. 1).

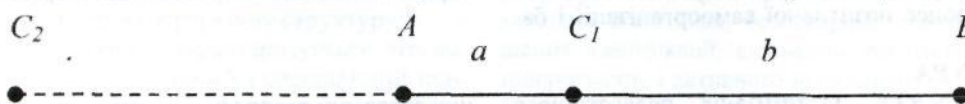

Рис. 1.

Довжину більшої частини відрізка (C_1B) позначимо через x . Очевидно, довжина його меншої частини при цьому буде дорівнювати $1-x$, і умова нашої за-

$$\frac{1}{1-x} = \frac{x}{1-x}$$

дачі дає нам таке співвідношення: $x = 1-x$, (1)

звідси $x^2 = 1-x$, або $x^2 + x - 1 = 0$. (2)

Плюсовим коренем цього рівняння (2) є

$$\frac{-1 + \sqrt{5}}{2}, \text{ отже, відносини в пропорції (1) дорівнюють:}$$

$$\frac{1}{x} = \frac{2}{-1 + \sqrt{5}} = \frac{2(1 + \sqrt{5})}{(-1 + \sqrt{5})(1 + \sqrt{5})} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = \Phi \approx 0.618..$$

Такий розподіл (точкою C_1) називається розподілом у середньому і крайньому відношенні; це і є "золотий переріз". Якщо взяти мінусовий корінь рівняння (2), то точка, що поділяє C_2 , виявиться поза відрізком AB (у геометрії цей розподіл називають зовнішнім), як видно з рис. 1. Легко показати, що і тут ми маємо справу із "золотою пропорцією":

$$\frac{C_2B}{AB} = \frac{AB}{C_2A} = \Phi = 1.618..$$

Відмітимо, що у відношенні (1) сума відрізків нормована ($AC_1 + C_1B = 1$), тобто усі відношення визначаються у частках від одиниці. Такою властивістю володіють усі подвійні відносини. Вони завжди нор-

мовані. Це дозволяє дуже наочно представляти їхні взаємини: "Те, що від одного тіла відбереться, приєднається до іншого" (закон збереження).

"Золотоперерізна" підоймова вагівниця зв'язує ряд Фібоначчі (0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, ...) з природними операційними механізмами Єдиного закону еволюції подвійного відношення. Ці важелі наочно демонструють як з одного подвійного відношення (ліва частина підоймових ваг) породжують нове унікальне подвійне відношення, демонструючи тим самим принцип природного саморозвитку, що є одним з найважливіших принципів самоорганізації систем, в тому числі і дидактичних.

Якщо відоме відношення в правій частині важелів, то ми можемо легко обчислити і ліву частину підоймової вагівниці:

$$\left(\frac{b-a}{b}\right)^{-1} = -\left(\frac{b}{a+b}\right)^1; \quad (3)$$

У цій підоймовій вагівниці ми бачимо прояв закону збереження подвійного відношення. В той же час, "золотоперерізна" підоймова вагівниця може породжувати й інший принцип самоорганізації – *принцип саморегулювання*:

$$\frac{\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{a+b}{b}\right)^n = -\left(\frac{b}{b-a}\right)^1}{1} = \frac{1}{\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{b-a}{b}\right)^n = -\left(\frac{b}{a+b}\right)^1}; \quad (4)$$

Тут на процес саморегулювання накладаються обмеження [3]: ці процеси протікають у рамках від "1" до "-1", тобто "1" і "-1" виконують роль верхнього і нижнього обмежень на значення членів ряду (рис. 2). У цій схемі вузлові точки характеризують спадну спіраль, еволюції логічного сімейства бінарної спіралі, що сходиться вниз (правий гвинт). За індукцією можна визначити, що лівий гвинт буде визначати висхідну спіраль цього сімейства. Ця еволюційна бінарна спіраль характеризує самовідтворення і саморозвиток логічного сімейства.

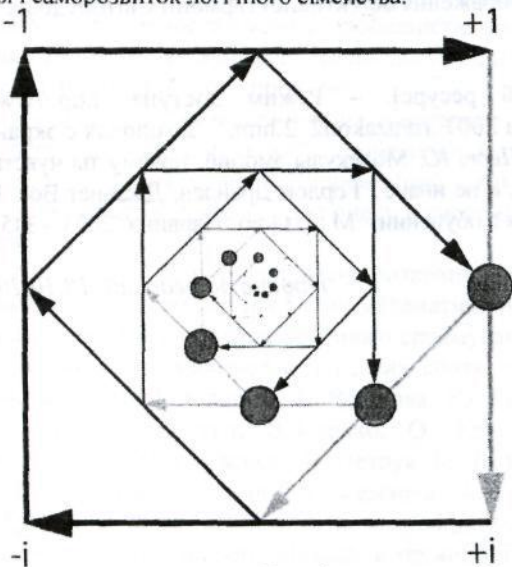

Рис. 2.

У підоймовій вагівниці (4) у явному вигляді проявляється принцип оптимальності (в математиці його називають принципом "максиміна"). У лівій частині вагів йде розкручування ряду ($n \rightarrow \max$), а в правій – його скручування ($n \rightarrow \min$). Дані підоймової вагівниці відбивають урівноваженість усіх відповідних членів ряду і всього ряду в цілому.

"Золота пропорція" володіє і багатьма іншими чудовими властивостями. Вона може формуватися як дискретним, так і неперервним шляхом. Якщо в підоймовій вагівниці "золотої пропорції", у формулі (3) замінити символ "b" на "1", а символ "a" на "x", що несе зміст перемінної в n-мірній похідній функції, то ми одержимо наступну "золотоперерізну" підоймову вагівницю у такому вигляді:

$$\frac{(1-x)^n}{1} = -\frac{1}{(1+x)^n}; \quad (5)$$

неважко побачити, що "золота пропорція" у підоймовій вагівниці стала характеризувати взаємини двох похідних функцій, які відомі в математиці як біном Ньютона.

Виходячи із вищевикладеного, ми можемо висловити гіпотезу про причини саморуку матерії, що розкриває остання "золота пропорція" підоймової вагівниці.

Колись у науці панувала механістична картина світу, в основі якої лежала механіка І. Ньютона. Вважалося, що Світобудова подібна до годинникового механізму, який, будучи запущений один раз, дозволяє спрогнозувати всі Події і Зміни, за умови – якщо відомі початкові дані. Сьогодні наука перейшла на зовсім протилежну точку зору. Квантово-механічні підходи привели до того, що у науці (в першу чергу – у фізиці) домінує "принцип квантової заплутаності" у вигляді загальнонаукового підходу – принципу "відповідності", тому формулу (5) можна представити так:

$$\left(\frac{\text{ПОДІЇ}}{\text{Міра - ПОДІЙ}}\right)^{-1} = -\left(\frac{\text{Міра - ЗМІН}}{\text{ЗМІНИ}}\right)^{-1}; \quad (6)$$

Послідовність Подій характеризується дискретністю, у той час як Зміни характеризуються як неперервний процес. Єдність переривчастості і безперервності у фізиці мікросвіту відома як корпускулярно-хвильова єдність (корпускулярно-хвильовий дуалізм), у макросвіті вона виявляється як структурно-функціональна єдність, у мегасвіті вона характеризує властивості матерії, що існує в єдності Речовини і Поля, Простору і Часу, Інформації і Невизначеності, Буття і Мислення.

Квантова заплутаність виникає тоді, коли враховуються тільки Стани векторів, що беруть участь у взаємодії, але не враховується ступінь урівноваженості станів щодо зовнішніх систем. Цю ситуацію можна зобразити в наступній формі:

$$\left(\frac{\text{ПОДІЇ}}{\text{Міра - ?}}\right)^{-1} = -\left(\frac{\text{Міра - ?}}{\text{ЗМІНИ}}\right)^{-1}; \quad (7)$$

Чи можна в цих умовах говорити про квантову визначеність? Така визначеність виникне тільки тоді, коли підйома вагівниця станів двох взаємодіючих векторів буде віднормована і приведена до "нормального стану", тобто взаємодія буде в явному вигляді враховувати *Miry*, що відбиває ступінь невідповідності станів взаємодіючих векторів, як у статичному, так і у динамічному стані.

Застосування "золотого перерізу" у дидактиці дозволить свідомо одержати стійкий розвиток навчального процесу. Те, що узагальнені "золоті перерізи" лежать в основі дидактичних закономірностей можна довести і не прибігаючи в даному конкретному випадку до цифр і статистики.

Якщо інтерпретувати формули (6) і (7) для механізмів визначення *УСПІХІВ У НАВЧАННІ*, щодо *Мислення* і *Пам'яті*, *Інтелекту* і *Мислення*, *Емоційного розуму* і *Інтелекту* студентів, то вони відповідно будуть записані так:

$$\left(\frac{\text{НАВЧАННЯ}}{\text{Пам'ять}}\right)^{+1} = -\left(\frac{\text{Пам'ять}}{\text{Мислення}}\right)^{-1} \quad (9)$$

$$\left(\frac{\text{РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ}}{\text{Обсяг навчального матеріалу}}\right)^{+1} = -\left(\frac{\text{Обсяг навчального матеріалу}}{\text{Час}}\right)^{-1} \quad (12)$$

$$\left(\frac{\text{ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ}}{\text{Кількість інформ - зміст. елем.}}\right)^{+1} = -\left(\frac{\text{Кількість інформ - зміст. елем.}}{\text{Час}}\right)^{-1} \quad (13)$$

Таким способом можна інтерпретувати різні педагогічні категорії, облачаючи їх у зручну універсальну форму для аналізу.

Висновки. Інтерес до "золотої пропорції" і проблем гармонії педагогічних систем, що виник у дидактиці, є відображенням ходу розвитку сучасної науки, що наближається до розкриття законів гармонії, створенню нової наукової картини світу, заснованої на

ЛІТЕРАТУРА

1. Современные проблемы естествознания на стыках наук: сб. ст.: В 2-х т. – Уфа: Изд-во УНЦ РАН, 1998. – Т.1. – 351 с., Т.2. – 232 с.
2. Шевелев И.Ш. Принцип пропорции / И.Ш. Шевелев. – М.: Стройиздат, 1986. – 200 с.
3. Беляев М.И. О тайне золотого сечения [Элек-

$$\left(\frac{\text{НАВЧАННЯ}}{\text{Інтелект}}\right)^{+1} = -\left(\frac{\text{Інтелект}}{\text{Мислення}}\right)^{-1} \quad (10)$$

$$\left(\frac{\text{НАВЧАННЯ}}{\text{Емоційний розум}}\right)^{+1} = -\left(\frac{\text{Емоційний розум}}{\text{Інтелект}}\right)^{-1} \quad (11)$$

Можна навести слова знаменитої дослідниці феномену емоційного інтелекту Ю. Перт: "У кращому разі приблизно 20 % чинників, від яких залежить успіх у житті, визначає коефіцієнт інтелекту, а інші 80 % пов'язані зовсім з іншим – тим, що називається емоційним розумом" [4, с. 127].

Досліджуючи поняття *РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ*, *ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ*, і пов'язуючи їх з такими категоріями, як *Обсяг навчального матеріалу*, *Кількість інформаційно-змістових елементів* і *Час*, який відводиться для їх освоєння, можна ці співвідношення зобразити в наступній формі:

ідеях синергетики. Це приводить до відновлення і поглиблення зв'язків між педагогікою як наукою, педагогікою як мистецтвом (воно тим самим ніби прирівнюється до практики) і педагогікою як системою діяльності, що проектується у навчальних матеріалах, методиках, рекомендаціях, установках. Всі три складові взаємно доповнюють одна одну в системі методів розкриття і відображення об'єктивної гармонії Світобудови.

тронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.milogiya2007.ru/uzakon2_2.htm. – Заголовок с экрана.

4. Перт Ю. Молекулы эмоций: почему ты чувствуешь так, а не иначе / Гордон Драйден, Джаннет Вос. Революция в обучении – М.: Изд-во "Парвинз" 2003 – 345 с.

Подано до редакції 18.10.2010

test methods, which enables supposing that resorting to self-regulation of student's activity will considerably raise the index of efficiency of educational and future professional work.

Keywords: self-regulation of professional activity, professional self-determination, professional aim, future specialist-philologist.

Л.М. Жильцова

К ПРОБЛЕМЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

В статье раскрываются различные аспекты экологического воспитания, описана экспериментальная методика экологического воспитания детей дошкольного возраста с использованием интеграционного подхода.

Ключевые слова: экологическое воспитание, экология, интеграция, интеграционный подход.

L.M. Zhylytsova

TO THE PROBLEM OF ECOLOGICAL EDUCATION OF PRE-SCHOOLERS

The article demonstrates some aspects of ecological education; describes experimental methods of ecological education of pre-schoolers through the integration approach.

Keywords: ecological education, ecology, integration, integration approach.

А.Г. Ивершинь, К.Л. Бостан

ФОРМИРОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗА У СТАРШИХ ДОШКОЛЬНИКОВ В ПРОЦЕССЕ ДИЗАЙН - ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье рассматриваются вопросы формирования художественного образа в дизайне с помощью метафоры. Раскрывается сущность работы по эстетичному воспитанию дошкольников на примере занятий дизайном.

Ключевые слова: художественный образ, метафора, дизайн, эстетичное воспитание.

A.G. Ivershyn, K.L. Bostan

FORMING ARTISTIC IMAGE OF SENIOR PRESCHOOLERS IN THE PROCESS OF DESIGN ACTIVITY

The article analyzes the issue on forming artistic image in design through a metaphor. It reveals the essence of work on aesthetic education of preschoolers at the example of design lessons.

Keywords: artistic image, metaphor, design, aesthetic education.

А.О. Кияновський

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ У ФОРМУВАННІ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ

Зміст статті розкриває необхідність формування в учнів наукової картини світу. Автор наводить приклади інтеграції, які доводять, що саме міжпредметні зв'язки можуть стати домінуючим компонентом формування у школярів цілісної наукової картини світу.

A.A. Kiyanovsky

INTERSUBJECT LINKS IN FORMATION OF SCIENTIFIC PICTURE OF THE WORLD

The article focuses on necessity of forming students' scientific picture of the world. The author suggests examples of integration proving that intersubject links can become a dominant component of forming students' integral scientific picture of the world.

Н.И. Кожемякина

ОБЕСПЕЧЕНИЕ НАДЛЕЖАЩЕГО УРОВНЯ КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ КАК СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ МЕНЕДЖЕРОВ-АГРАРИЕВ

В статье предоставляется характеристика возможностей обеспечения надлежащего уровня корпоративной культуры и возможностей профессионального роста как социально-педагогического условия формирования профессиональной мобильности будущих менеджеров-аграриев.

N.I. Kozhemyakina

PROVIDING A PROPER LEVEL OF CORPORATIVE CULTURE AS A SOCIAL AND PEDAGOGICAL CONDITION OF FORMING PROFESSIONAL MOBILITY OF MANAGERS-AGRARIANS

The article analyzes a possibility of providing a proper level of corporative culture and possibilities of career development as a social and pedagogical condition of forming professional mobility of future managers-agrarians.

М.Г. Коляда

"ЗОЛОТАЯ ПРОПОРЦИЯ" КАК КОЛИЧЕСТВЕННОЕ ПРОЯВЛЕНИЕ ГАРМОНИИ В САМООРГАНИЗАЦИИ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ

В статье рассматривается поиск количественного проявления гармонии в самоорганизации обучения бу-

лучших специалистов информационной безопасности на основе "золотого сечения". Автор на основе концепции "золотой пропорции" показывает работу принципа саморегулирования дидактических систем.

Ключевые слова: "золотая пропорция", самоорганизация, синергетика.

M.H. Kolyada

"GOLDEN PROPORTION" AS A QUANTITATIVE DISPLAY OF HARMONIC SELF-ORGANIZATION IN STUDENTS' EDUCATION

The article searches on quantitative display of harmonic self-organization in training future specialists of information safety on the basis of "golden section". Due to the bases of the concept "gold proportion" the author shows how the principle of self-regulation of didactic systems works.

Keywords: "gold proportion", self-organization, synergy.

V.V. Korneshchuk, L.V. Shinkarenko

КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД К МАТЕМАТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКЕ СТУДЕНТОВ

В статье изложены особенности математической подготовки студентов в высшей школе, раскрыты недостатки современной математической подготовки, обоснована необходимость использования компетентностного подхода для повышения ее эффективности.

Ключевые слова: математическая подготовка, математические дисциплины, компетентностный подход.

V.V. Korneshchuk, L.V. Shinkarenko

THE COMPETENT APPROACH TO MATHEMATICAL TRAINING OF STUDENTS

The article states peculiarities of mathematical training of higher school students; exposes imperfections of contemporary mathematical training; proves necessity of introducing the competent approach to rise its effectiveness.

Keywords: mathematical training, mathematical subjects, the competent approach.

O.Y. Kucheruk

АДАПТАЦИЯ СТУДЕНТОВ-ПЕРВОКУРСНИКОВ К УСЛОВИЯМ ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ В СИСТЕМЕ НЕПРЕРЫВНОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ПРИКЛАДНОЙ МАТЕМАТИКЕ

В статье рассматриваются вопросы адаптации студентов-первокурсников к условиям обучения в вузе. Определены уровни адаптации и факторы, которые влияют на процесс адаптации студентов первого курса.

Ключевые слова: адаптация, система непрерывной подготовки, уровни адаптации, факторы адаптации.

O.Y. Kucheruk

ADAPTATION OF THE FIRST-YEAR STUDENTS TO CONDITIONS OF EDUCATION AT HIGHER SCHOOL IN THE SYSTEM OF CONTINUOUS TRAINING OF SPECIALISTS IN APPLIED MATHEMATICS

The article raises some questions of adaptation of the first-year students to conditions of training at higher school. It determines adaptation levels and factors which influence the process of adaptation of the first-year students for conditions of training.

Keywords: adaptation, the system of continuous training, adaptation levels, adaptation factors.

E.A. Mulyk

СУЩНОСТЬ И СТРУКТУРА ПОНЯТИЯ ЭКСПРЕССИВНЫХ СПОСОБНОСТЕЙ

В данной статье рассматриваются различные подходы к вопросу определения сущности и структуры понятия экспрессивных способностей. Проанализирована роль экспрессивных способностей в профессиональной деятельности учителя гуманитарных дисциплин.

Ключевые слова: экспрессивные способности, структура, сущность, профессиональная педагогическая деятельность.

K.O. Mulyk

ESSENCE AND STRUCTURE OF THE CONCEPT OF EXPRESSIVE ABILITIES

The article analyzes various approaches to defining the essence and determining the structure of the concept of expressive abilities; analyzes the role of expressive abilities in professional work of teacher of the humanities.

Keywords: expressive abilities, structure, essence, professional pedagogical activity.

E.A. Hegrivoda

РАЗВИТИЕ МОТИВАЦИИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ОТНОСИТЕЛЬНО ПРОФОРИЕНТАЦИОННОЙ РАБОТЫ СО СТАРШЕКЛАССНИКАМИ

В статье раскрывается роль развития мотивации будущих учителей относительно профориентационной работы со старшеклассниками; рассмотрено и обосновано спецкурс как средство реализации развития мотивации будущих учителей относительно профориентационной работы со старшеклассниками.

Ключевые слова: мотив, мотивация.

НАШІ АВТОРИ

Астрійко Світлана Валеріївна, – аспірантка, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського.

Воскобойнікова Галина Леонідівна, – завідувач кафедри основ здоров'я та безпеки життєдіяльності людини, доцент, кандидат фармацевтичних наук, Бердянський державний педагогічний університет.

Гвоздій Світлана Петрівна, – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри медичних знань та безпеки життєдіяльності, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

Герантія Тамара Едішерівна, – аспірантка, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка.

Горіна Жанна Дмитрівна, – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії і методики дошкільної освіти, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського.

Горячая Тетяна Семенівна, – кандидат психологічних наук, практикуючий психолог (м. Одеса).

Гуляє Інеса Антонівна, – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Ерастова Л.Е., – кандидат психологічних наук, викладач кафедри дефектології і фізичної реабілітації, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського; співробітник Одеського обласного психоневрологічного диспансеру.

Жильцова Любов Михайлівна, – завідувач ДНЗ № 175, м. Одеса.

Житарюк Іван Васильович, – кандидат фізико-математичних наук, доктор історичних наук, доцент кафедри алгебри та інформатики, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Закревський Володимир Енгельсович, – к. філос. н., с. н. с. ПНЦ АПН України, доцент кафедри психології Міжрегіональної Академії управління персоналом, докторант Інституту вищої освіти АПН України.

Івершинь Анжеліка Геннадіївна, – к. пед. н., доцент, кафедри теорії і методики дошкільної освіти, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.

Кабешева Аліса Олександрівна, – магістрантка, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.

Кияновський Артем Олександрович, – кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України.

Кожемякіна Н.І., – Одеський державний аграрний університет.

Коліда Михайло Георгійович, – кандидат педагогічних наук, докторант, доцент кафедри теоретичної та практичної інформатики, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.

Корнецьук Вікторія Вікторівна, – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри прикладної математики та інформаційних технологій в бізнесі, Одеський національний політехнічний університет.

Корх Майя Володимирівна, – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичної механіки, Одеська національна морська академія.

Костюхіна Ліля Василівна, – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри теорії і методики дошкільної освіти, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського.

Крутенко Юрій Миколайович, – старший викладач кафедри ТС та ВП, Одеський державний університет внутрішніх справ.

Кучерук Оксана Ярославівна, – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної математики та соціальної інформатики, заступник декана факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій, Хмельницький національний університет.

Незрівода Олена Олексіївна, – аспірантка кафедри педагогіки, Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського.

Ніколаїчук Тетяна Василівна, – вчитель-методист ОССМШ ім. П.С. Столярського.

Попова Олександра Володимирівна, – аспірантка, викладач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики, Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського.

Прокопенко Ліліана Іванівна, – к. пед. н., старший викладач кафедри української філології, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського.

Сорокіна Валентина Миколаївна, – викладач кафедри загальної та диференціальної психології, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.

Татарінова Світлана Олексіївна, – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної психології, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Трифоновна Олена Сергіївна, – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії і методики дошкільної освіти, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського.

Форосян Ольга Іванівна, – к. п. н., доцент, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського.

Шатагіна Олександра Яківна, – ст.н.с., канд. пед. наук, ОНУ ім. І. І. Мечникова.

Шатагіна Олена Олександрівна, – ОНУ ім. І. І. Мечникова.

Шинкаренко Лариса Василівна, – викладач кафедри математики та математичного моделювання, Міжнародний гуманітарний університет.

Шлапаченко Ольга Анатоліївна, – к. фіз. вих. і спорту, старший викладач, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.